

การศึกษาลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และแรงจูงใจต่อการเข้าชมรมผู้สูงอายุ
ระหว่างพื้นที่ที่มีอัตราการเป็นสมาชิกชมรมสูงที่สุดกับต่ำสุด

THE STUDY OF DIFFERENCE OF SOCIO-ECONOMIC BACKGROUND AND
THE MOTIVATION BETWEEN THE AREA WITH THE HIGHEST AND
LOWEST RATE OF MEMBERSHIP IN THE ELDERLY CLUB

สำนักทอสมุด

สรรัตน์ กุมาริ

ฉันทิษัทยาการ

จาก

บัณฑิตศึกษาคณะ ม.มหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาการระบาค

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2540

๑๓๗

๙๘๖๗ ๗

๙๕๕๐

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และแรง
 จูงใจต่อการเข้าชมรมผู้สูงอายุระหว่างพื้นที่ที่มีอัตราการเป็น
 สมาชิกชมรมสูงที่สุดกับต่ำสุด

ผู้วิจัย สุรรัตน์ กุมาริ

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาการระบาด)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ประเสริฐ อัสสันตชัย M.R.C.P. (U.K.)
 จันทนา รณฤทธิวิชัย ภ.ม.(สรีรวิทยา)
 พีระ คริกครันจิตร์ วท.ม.(ชีวสถิติ)

วันที่สำเร็จการศึกษา 31 มีนาคม พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความแตกต่างของลักษณะประชากร เศรษฐกิจ
 สังคม และแรงจูงใจต่อการเข้าชมรมผู้สูงอายุ ระหว่างพื้นที่ที่มีอัตราการเป็นสมาชิกชมรมสูงที่สุด
 กับพื้นที่ที่มีอัตราการเป็นสมาชิกชมรมต่ำสุด ของตำบลเขาสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
 พร้อมทั้งศึกษาปัจจัยที่สามารถจำแนกกลุ่มการเป็นสมาชิกชมรมกับไม่เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุใน
 สองพื้นที่ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม ผู้สูงอายุในพื้นที่ที่มีอัตราการ
 เป็นสมาชิกชมรมสูงที่สุดสัมภาษณ์ได้จำนวน 125 คน จากทั้งหมด 145 คน คิดเป็นร้อยละ 86.2
 และในพื้นที่ที่มีอัตราการเป็นสมาชิกชมรมต่ำสุดสัมภาษณ์ได้จำนวน 118 คนจากทั้งหมด 133 คน
 คิดเป็นร้อยละ 88.7 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ การทดสอบไคร้สแควร์ (Chi-square test)
 การทดสอบค่าที (Student t-test) และการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant
 Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

ลักษณะที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างผู้สูงอายุในสองพื้นที่ของการศึกษา โดยในพื้นที่ที่มีอัตราการเป็นสมาชิกชมรมสูงสุดมีมากกว่าพื้นที่ที่มีอัตราการเป็นสมาชิกชมรมต่ำสุด ได้แก่ การมีสถานภาพสมรสคู่ การได้รับการศึกษา ลักษณะอาชีพเดิม (การที่เคยรับราชการ, การเป็นภรรยาของข้าราชการทหาร) ระดับรายได้ ความเพียงพอของรายได้ การมีลักษณะครอบครัวเดี่ยว ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน การรับทราบชมรมจากเพื่อนบ้าน และระดับแรงจูงใจต่อชมรม

ปัจจัยที่สามารถจำแนกกลุ่มผู้ที่เป็นสมาชิกชมรมกับไม่เป็นสมาชิกชมรมในพื้นที่ที่มีอัตราการเป็นสมาชิกชมรมสูงเรียงตามลำดับอิทธิพลในสมการ คือ การรับทราบชมรมจากเจ้าหน้าที่ การรับทราบชมรมจากเพื่อนบ้าน แรงจูงใจสูง ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านสูง ความสัมพันธ์ในครอบครัวต่ำ ภาวะสุขภาพที่ดี ภรรยาข้าราชการทหาร รวม 7 ปัจจัย ความถูกต้องของการจำแนกกลุ่มร้อยละ 97.6 สำหรับพื้นที่ที่มีอัตราการเป็นสมาชิกชมรมต่ำได้แก่ แรงจูงใจสูง และการรับทราบชมรมจากเจ้าหน้าที่ รวม 2 ปัจจัย ความถูกต้องของการจำแนกกลุ่มร้อยละ 91.5 ส่วนเหตุผลของผู้สูงอายุที่เข้าเป็นสมาชิกชมรมส่วนใหญ่คือ ต้องการมีเพื่อน เหตุผลของผู้สูงอายุที่ไม่ได้เข้าชมรมส่วนใหญ่คือ ไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับชมรม

จากผลการศึกษาผู้วิจัยเสนอให้เพิ่มแรงจูงใจต่อการเข้าชมรม ซึ่งพบว่าผู้สูงอายุมีความสนใจในกิจกรรมรื่นเริง สังสรรค์ การจัดตั้งกองทุนฅนกิจ การได้รับความรู้พร้อมทั้งได้รับการดูแลด้านสุขภาพ โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขควรเป็นผู้ประชาสัมพันธ์รายละเอียดชมรมให้ผู้สูงอายุทราบ

Thesis Title **The Study of The Difference of Socio-Economic Background and The Motivation between The Area with The Highest and Lowest Rate of Membership in The Elderly Club**

Name **Sureerat Kumaree**

Degree **Master of Science (Epidemiology)**

Thesis Supervisory Committee

Prasert Assantachai, M.D., M.R.C.P. (U.K.)

Chantana Ronnarithivichai, M.S. (Physiology)

Peera Krugkrunjit, M.S. (Biost.)

Date of Graduation **31 March B.E. 2540 (1997)**

ABSTRACT

The objective of the study was to explore the difference of socio-economic background and the motivation of the elderly between the area with the highest and lowest rate of membership in the elderly club at Tambon Khao Sam Yod, Amphur Muang, Lopburi Province. In addition, the factors determining membership rate of the two areas are also identified. The researcher interviewed 125 cases out of the total 145 cases (86.2%) in the highest rate area, and 118 cases out of the total 133 cases (88.7%) in the lowest rate area, in the elderly club. The Chi-square test and Student t-test were employed for statistical analysis. Discriminant analysis was used to discriminate the status of membership of the elderly club.

The socio-economic factors found in the area with highest rate of membership of the elderly club much more than in the area with the lowest rate of membership with statistical significance were: married, higher education, retired government officials, housewife of military officials, good financial status, single family, good neighbourhood relationship, receiving information of the elderly club from neighbours and good motivation to attend the club.

The factors that discriminated the status of membership of the elderly club in the area with highest rate of membership were listed in order of their strength in the discriminant function as follow: access of information of the club from government officials, access of information of the club from neighbour, good motivation to attend the club, good neighbourhood relationship, poor family relationship, good health status and housewife of the military officials. The power of the discriminant function to discriminate the membership status was 97.6%. The factors that discriminated the status of membership of the elderly club in the area with lowest rate of membership were listed in order of their strength in the discriminant function as follow: good motivation to attend the club, access of information of the club from government officials. The power of the discriminant function to discriminate the membership status was 91.5%. The main purpose of attending the club was social engagement but the main reason for not attending the club was poor access to detailed information of the club.

Following the results of the study, the researcher would highlight the importance of activities such as entertainment activities, funeral cost compensation, health care and education from health personnel organized in the elderly club to motivate more people to attend. The government officials should try their best to disseminate the elderly club information to the public.